

QORTI ĊIVILI PRIM'AWLA

ONOR. IMĦALLEF TONI ABELA LL.D.

Seduta ta' nhar il-Hamis, 1 ta' Diċembru, 2022

Numru

Rikors Numru 955/2018 TA

Cassar Fuel Ltd (C 28453)

Vs

Avv Christian Farrugia id numru 441363 M bħala mandatarju speċjali tas-soċjeta estera LPG New Ship Co. S.A. proprjetarja tal-Bastiment bl-isem M/T GAZ ENERGY li għandhu IMO numru 9458169.

Il-Qorti:

Rat ir-rikors ġuramentat ta' Cassar Fuels Ltd (is-Soċjeta' Attriċi) tat-28 ta' Settembru 2018 li permezz tiegħu ppremettiet u talbet is-segwenti:

1. "Jiena inkarikata bħala kap esekuttiv tas-soċjeta' rikorrenti.
2. Illi fit-28 ta' Ottubru 2014 is-soċjeta rikorrenti bieghet u debitament ikkonsenjat lill-vapur **M/T GAZ ENERGY**, kwantita ta' fuel oil għall-prezz ta' **tlett mija erbgħa u ħamsin elf u ħamsa u sittin Dollaru Amerikan u tlieta u sebghin ċenteżmu tad-Dollaru Amerikan, (USD \$ 354,065.73)**, ekwivalenti għal tlett mija tnejn u għoxrin elf, ħames mija ħamsa u sittin Euro u tmenin ċenteżmu tal-Euro (**€322,565.80**), kopja tal-invoice annessa u mmarkata '**Dok H**' u kopja tal-aċċettazzjoni tal-konsenji mill-Bastiment magħrufa bħala Bunker Delivery Note mmarkata **Dok A**.

3. Illi s-soċjeta intimata fil-mument tal-imsemmija konsenja kienet il-propretarja tal-imsemmi MT/GAZ ENERGY, u għadha l-propretaja tal-imsemmi bastiment sal-ġurnata tal-llum.
4. Illi għalkemm interpellati diversi drabi sabiex jħallsu l-imsemmi sidien tal-Bastiment naqsu illi jħallsu.
5. Illi għalhekk s-soċjeta intimata għandha tħallas lis-soċjeta rikorrenti s-somma totali **ta' tlett mija erbgħa u ħamsin elf u ħamsa u sittin Dollaru Amerikan u tlieta u sebgħin ċenteżmu tad-Dollaru Amerikan, (USD\$ 354,065.73), ekwivalenti għal tlett mija tnejn u għoxrin elf, ħames mija ħamsa u sittin Euro u tmenin ċenteżmu tal-Euro (€322,565.80).**
6. In segwitu għall-diversi interpellanzi u sabiex jiġi evitat l-arrest tal-Bastiment de quo l-istess bastiment u s-sidien tiegħu ddepositaw u ikkonsenjaw lis-soċjeta attriċi Garanzija Bankarja għall-imsemmi ammont li vera kopja tagħha hija hawn mmarkata '**Dok B**' sabiex din il-garanzija Bankarja tista tiġi sbankata skond il-liġi f'każ ta' deċiżjoni favur s-soċjeta attriċi.
7. Illi s-soċjeta attriċi interpellat diversi drabi lis-soċjeta intimata għall-ħlas effettiv u minn naħa tagħha s-soċjeta intimata rriservat il-posizzjoni tagħha stante li kellha biża li l-aġenti OW Bunkers Spain SL setgħu ukoll jitolbu l-ħlas tal-konsenja in segwitu għall-falliment tal-istess soċjeta.
8. Illi s-soċjeta intimata kienet u għadha vinkolata bil-kundizzjonijiet tal-konsenja li huma *Cassar Fuel Ltd- Terms and Conditions of Supplies (Dok C)* li mal-konsenja s-sidien tal-Bastiment u l-istess bastiment jkunu solidament u pjenament resposnabbli għal kull konsenja minnhom aċċettata.
9. Illi permezz ta' ittra uffiċjali numru 100/18 tal-11 ta' Jannar 2018 (**Dok D**), is-soċjeta intimata interpellat lis-soċjeta attriċi tikkonsenja lura l-garanziji Bankarji mgħotija bħala obligazioni eventwali tal-kreditu. Illi minn naħa tagħha s-soċjeta attriċi irrispondiet permezz tal-ittra uffiċjali numru 254/2018 tat-23 ta' Jannar 2018 (**Dok E**) fejn interpellat s-soċjeta intimata għall-ħlas finali mentri kull trattattiva bonarja baqgħet mingħajr esitu.
10. Illi s-soċjeta attriċi permezz tal-ittra uffiċjali ulterjuri numru 2172/18 tal- 21 ta' Ġunju 2018 (**Dok F**) interpellat lis-soċjeta intimata tħallas l-ammont ta' tlett mija erbgħa u ħamsin elf u ħamsa u sittin Dollaru Amerikan u tlieta u sebgħin ċenteżmu, (USD \$ 354.065.73) piu interessi legali fuq l-istess ammont dekoribbli mit- 28 ta' Ottubru 2014 sad-data tal-ħlas effettiv.
11. Illi s-soċjeta attriċi espressament invokat u ġabet a formali konjizzjoni tas-soċjeta intimata d-deċiżjoni finali u mhux appellata mogħtija mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili fl-10 ta' Mejju 2018 Rikors Numru 1086/14 LM fl-ismijiet *Cassar Fuel Limited vs Bastiment Princesa Guasimara (Dok G)* fejn ġie issa stabilit illi ai termini tal-liġi Maltija u ai termini tal-konsenja identika bħal dik tal-bastimenti minnek rappresentat l-Bastiment u s-sidien intimati huma resposnabbli għal ħlas tal-konsenji piu l-interessi mid-data tal-konsenja.

12. Illi peress li ma sar ebda pagament kellha ssir din il-kawża.

Għaldaqstant, għar-raġunijiet premessi, tgħid is-soċjeta' intimata, għaliex dina l-Onorabbli Qorti m'għandhiex, prevja kull dikjarazzjoni neċessarja u opportuna:

1) Tiddikjara illi s-soċjeta intimata **LPG New Ship Co S.A** debitorici tas-soċjeta rikorrenti u għandha tagħti lis-soċjeta rikorrenti s-somma ta' **tlett mija erbgħa u ħamsin elf u ħamsa u sittin Dollaru Amerikan u tlieta u sebgħin ċenteżmu tad-Dollaru Amerikan, (USD \$ 354,065.73), ekwivalenti għal tlett mija tnejn u għoxrin elf, ħames mija ħamsa u sittin Euro u tmenin ċenteżmu tal-Euro (€322,565.80)**, u dana oltre l-imgħaxijiet kummerċjali kif jista jiġi kkalkolat mit-tmienja u għoxrin (28) ta' Ottubru tas-sena elfejn u erbatax (2014) u li sad-data tal-presentata tal-kawża jammontaw għas-somma premessa fid-dokument hawn esebit **Dokument MB** kalkolabbli sad-data tal-pagament effettiv tas-somma kollha piu l-ispejjes legali u spejjes ġudizzjarji.

2) Tikkundanna u tordna lis-soċjeta intimata tħallas lis-soċjeta' rikorrenti s-somma ta' **tlett mija erbgħa u ħamsin elf u ħamsa u sittin Dollaru Amerikan u tlieta u sebgħin ċenteżmu tad-Dollaru Amerikan, (USD \$ 354,065.73), ekwivalenti għal tlett mija tnejn u għoxrin elf, ħames mija ħamsa u sittin Euro u tmenin ċenteżmu tal-Euro (€322,565.80)**, u dana oltre l-imgħaxijiet kummerċjali sad-data tal-pagament effettiv tas-somma kollha piu l-ispejjes legali u spejjes ġudizzjarji.

3) Tordna l-ħlas effettiv u l-isbank tal-Garanzija Bankarja maħruġa mill-istess soċjeta intimata u l-Bank Of Valletta, garanzija numru G13TFC38776 b'riserva għall-kull ammont ulterjuri dovut ai termini tad-decide ta' din l-Onorabbli Qorti li jkun dovut u pagabbli separatament u addizzjonalment mal-import tal-istess garanzija bankarja **(Dok B)**.

Bl-ispejjeż kollha, ta' dawn il-proċeduri u inkluż l-imgħaxijiet kummerċjali dekorribbli sad-data tal-pagament effettiv tas-sommom kollha kontra l-istess soċjeta intimata, li hija minn issa ngħunta għas-subizzjoni”.

Rat ir-risposta ġuramentata ta' Dr. Christian Farruġia bħala mandatarju speċjali

tas-Soċjeta' estera LPG New Ship Co. Sa propjetarja tal-bastiment M/T Gaz

Energy (il-konvenut nomine) li permezz tagħha wieġeb is-segwenti:

1. "Illi fl-ewwel lok u preliminarjament din l-azzjoni hija perenta a tenor tal-artikolu 544(c) tal-Kap 13 tal-Liġijiet ta'Malta'.
2. Illi fit-tieni lok u mingħajr preġudizzju għas-suespost, l-azzjoni kif proposta mis-soċjeta attrici għandha tiġi miċħuda bl-ispejjeż kontriha stante li a kuntrarju ta' dak li tgħid l-attribuci, is-soċjeta konvenuta ħallset l-ammonti kollha dovuti kuntrattwalment lill-kumpannija li magħha kellha relazzjoni kuntrattwali, cioe OW Bunker Malta Limited u mhux OW Bunker Spain SL, kif indikat żbaljatament mis-soċjeta attrici, u dan kif jirriżulta mid-dokumenti hawn annessi u mmarkati bħala Dok. CJF1 sa Dok. CJF3 u għaldaqstant is-soċjeta konvenuta ssodisfatt

I-obbligi kollha kuntrattwali tagħha u xejn ma huwa dovut minnha lis-soċjeta attriċi.

3. B'riserva għall-eċċezzjonijiet ulterjuri;

Dikjarazzjoni tal-fatti

4. Illi s-soċjeta konvenuta qiegħda timribatti dak dikjarat mis-soċjeta attriċi sa fejn dan ma jaqbilx ma dak li sejra tiddikjara s-soċjeta konvenuta f'din id-dikjarazzjoni tal-fatti.
5. Illi l-forniment ta' fuels in kwistjoni lill-vapur MT Gaz Energy seħħet f'Ottubru 2014 u dan skont il-prassi konsweta ta' diversi konsenji preċedenti permezz ta' liema prassi is-soċjeta konvenuta ikkuntratata mas-soċjeta OW Bunker Malta Limited sabiex tipprovdi l-bunkers lill-bastiment. Jidher li OW Bunker Malta Limited da parti tagħha lkkuntratata ma' OW Bunker Spain SL li daħlet f'kuntratt ulterjuri mas-soċjeta attriċi sabiex tipprovdi l-bunkers u taċċetta l-ħlas mingħand OW Bunker Spain SL.
6. Illi s-soċjeta konvenuta qatt ma kellha rabta kuntrattwali mas-soċjeta attriċi u lanqas mas-soċjeta OW Bunker Spain SL u kif jirriżulta mid-dokumenti hawn annessi u mmarkati bħala Dok, CJF 1 sa Dok. CJF 3, is-soċjeta konvenuta ħallset dak kollu dovut minnha fil-kuntest tal-konsenja de quo lill-OW Bunker Malta Limited kif sar diversi drabi f'okkażjonijiet preċedenti;
7. Illi għalhekk is-soċjeta konvenuta adempiet l-obbligi kuntrattwali tagħha;
8. Illi huwa ukoll evidenti li s-soċjeta attriċi ma ġabix azzjoni entro t-terminu perentorju ta' sentejn stabbilit ai termini tal-artikolu 544 (c) tal-Kap 13 tal-Liġijiet ta' Malta stante li l-konsenja seħħet f'Ottubru 2014 u l-azzjoni ġiet istitwita f'Settembru 2018;
9. Illi huwa ukoll relevanti li jiġi osservat li, kif mill-attur fis-sitt paragrafu tar-rikors ġuramentat, s-soċjeta konvenuta kellha ukoll toħroġ garanzija bankarja in kawtela tal-pretensjoni tas-soċjeta' attriċi għall-pagament tal-prezz tal-forniment tal-bunker stems, b'dan din il-garanzija bankarja inħarġet mis-soċjeta' konvenuta mingħajr ebda preġudizzju għall-kontestazzjoni tagħha tal-pretensjonijiet infondati tas-soċjeta attriċi;
10. Illi minkejja dan is-soċjeta attriċi ma ġabix l-azzjoni prevista mill-istess garanzija bankarja fit-terminu perentorju stabbilit mill-liġi u kien biss wara li s-soċjeta konvenuta ħadet azzjoni ġudizzjarja kontra s-soċjeta attriċi permezz ta' l-ittra ufficjali numru 100/18 datata 11 ta' Jannar 2018 (annessa u mmarkata bħala Dok D fir-rikors ġuramentat) li s-soċjeta attriċi għoġobha tintavola l-azzjoni preżenti;
11. Illi jiġi ukoll osservat, għal kull buon fini, li l-kawża msemmija mill-atturi fil-lil paragrafu tar-rikors ġuramentat, minbarra li kjarment ma torbotx il-partijiet fil-kawża odjerna, fi kwalunkwe każ ma tapplikax għall-proċeduri odjerni u dan

mhux biss għaliex il-kawża in kwistjoni kienet titratta debitu li ma kienx dekadut bħal ma huwa l-każ fil-proċeduri odjerni.

12. Illi għalhekk huwa ċar li t-talbiet tas-soċjeta attriċi huma infondati kemm legalment kif ukoll fattwalment.

13. Illi l-konvenut nomine jiddikjara li jaf b'dawn il-fatti personalment billi assista lis-soċjeta konvenuta fil-kwistjoni mill-bidu tal-vertenza;

Għaldaqstant, fid-dawl tas-suespost, il-konvenut nomine jitlob bir-rispett li din l-Onorabbli Qorti jogħġobha tiċġad it-talbiet tas-soċjeta attriċi fil-konfront tagħha bl-ispejjeż kontra l-istess soċjeta attriċi;

B'riserva sħiħa għad-drittijiet kollha tas-soċjeta konvenuta, inkluż id-dritt għall-azzjoni għad-danni kontra s-soċjeta attriċi”.

Rat l-atti u dokumenti kollha fil-Kawża.

Semgħet ix-xhieda mressqa fil-perkors ta' dawn il-proċeduri.

Qieset il-provi kollha imressqa.

Rat in-noti ta' osservazzjonijiet tal-partijiet.

Semgħet lill-abbli difensuri tal-partijiet jitrattaw l-Kawża fis-seduta tat-22 ta' Ġunju 2022.

Rat li l-Kawża tħalliet għall-lum għas-Sentenza flimkien ma oħrajn fuq il-lista' tal-lum.

Punti ta' fatti

Fit-28 ta' Ottubru 2014, is-Soċjeta' Attriċi ssupliet kwantita' ta' karburanti (oil fuel) lill-bastiment M/T Gaz Energy u dan versu l-prezz ta' €322,568. Dan jirriżulta anke mill-invoice Dok A annessa mar-rikors ġuramentat.

Ma hux kontestat li l-konvenut nomine huwa l-propjetarju tal-bastiment inkwistjoni. Li ma kienx hekk ċertament kien jissoleva eċċezzjoni fis-sens li mhux propjetarju.

Is-Socjeta Attriçi interpellat lir-rikorrent nomine biex jgħaddi għall-ħlas tas-somma indikata iżda dan baqa' inadempjenti. Is-Socjeta' Attriçi, wara diversi drabi titlob il-ħlas inutilment, sakemm fl-añħar kienet kostretta li titlob l-arrest tal-bastiment. Biex jiġi elevat l-arrest tal-bastiment, il-konvenut kellu jikkonsenja u jiddeposita garanzija bankarja fl-ammont li qiegħed ikun reklammat mis-Socjeta' Attriçi (ara a' fol 6).

Is-Socjeta' konvenuta qiegħda tirrifjuta li tħallas għaliex is-sostni li hija obbligata li tħallas lill-aġenti tagħha O.W Bunkers Spain S.L. Il-grupp O.W Bunkers jinsabu fi proċeduri ta' falliment. Il-konvenut nomine jsostni, li kieku kellu jħallas lis-Socjeta' Attriçi ikun qiegħed jitqiegħed f'posizzjoni li jħallas darbtejn għaliex ir-relazzjoni ġuridika tiegħu hija ma O.B Bunkers u mhux mas-Socjeta' Attriçi.

Il-konvenut nomine mhux biss għadha ma ħalsitx iżda permezz ta' ittra ufficjali datata 11 ta' Jannar 2018 interpellat lis-Socjeta' Attriçi tikkonsenja u tirrilaxxa l-garanzija inkwistjoni.

Għalhekk saret din il-Kawża.

Punti ta' liġi

Fis-semplicità' tagħha, l-Kawża titratta azzjoni ħlas ta' prezz ta' karboranti supliet mill-Attur nomine lill-bastiment konvenut. Pero' s-sitwazzjoni fattwali ma hiex daqshekk faċli peress li si tratta ta' komodita' li l-proċess tal-bejgħ tagħha jista' jiġib miegħu kunsiderazzjonijiet li ma jirrikorrux f'bejgħ sempliçi ordinarju.

Il-konvenut nomine jqanqal żewġ eċċezzjonijiet.

L-ewwel eċċezzjoni l-ammont mitlub ma hux dovut għaliex l-azzjoni ma saritx entro t-terminu li jiddisponi l-artikolu 544(c) tal-Kap 13 tal-liġijiet ta' Malta.

It-tieni eċċezzjoni hija fis-sens li l-konvenut nomine diġa' ħallas l-ammonti li qed ikunu reklamati "*lill-kumpanija li magħha kellha relazzjoni kuntrattwali, cioe' O.W Bunker Malta Limited*". Għalhekk, fi kwalunkwe każ, ma hux dovut.

Konsiderazzjonijiet

Il-Qorti ser tkun qed titratta l-eċċezzjonijiet tal-konvenut nomine fis-segwenza fuq imsemmija. Jekk l-ewwel eċċezzjoni tirriżulta li hija fondata fil-liġi, din il-Qorti ma jkolliex għalfejn tidhol fil-mertu u tgħaddi biex tiċhad it-talbiet.

L-artikolu 554 (c) tal-Kodiċi tal-Kummerċ

L-artikolu 544(c) tal-Kap 13 tal-Liġijiet ta' Malta. Dan jiddisponi hekk:

"L-azzjonijiet li ġejjin jaqgħu bil-preskrizzjoni kif sejjer jingħad hawn taħt jaqgħu bl-gheluq:.....

(ċ) Kull azzjoni għall-ħlas ta' njam u ħwejjeg oħra meħtieġa għall-bini, armar u forniment ta' bastiment, sentejn wara li dak l-injam jew ħwejjeġ oħra jiġu fornituri;"

Id-dibattitu li qam bejn il-partijiet fil-kawża jirrigwarda il-kelma "fornitur" f'dan l-artikolu tal-liġi. Il-kwistjoni kollha iddur madwar jekk dawn il-fornituri għandhomx ikunu in konnessjoni mal-mument tal-bini tal-bastiment jew humiex fornituri, li jsiru fi kwalunkwe mument, anke meta il-Bastiment ikun diġa' inbena.

Jibda biex jingħad, li mill-kliem użat f'din il-parti tal-liġi huwa evidenti, li minn dak in-nhar li ġiet introdotta, qatt ma ġiet emendata biex tkun tirrifletti l-avvanzi teknoloġiċi kbar fil-bini tal-bastimenti. Din il-parti tal-liġi, daħlet fis-seħħ bil-Proklama Nru. XXI tat-2 ta' Ottubru, 1857. Kien fiż-żmien meta l-bastimenti kienu jinbnew bl-injam u l-propulsjoni kienet bis-saħħa tar-riħ bil-mezz tal-qluġħ. Għalhekk il-Qorti tifhem, għala r-referenza għall-injam u mhux ħadid, li huwa l-materjal li prinċipalment jintuża biex jinbnew il-bastimenti tal-lum.

Artikolu simili bħal dan, insibuħ taħt it-titolu tal-preskrizzjonijiet partikulari ossia brevi tal-Kodiċi Ċivili. Artikolu 2149(a) jiddisponi hekk:

*“L-azzjonijiet hawn taħt imsemmija jaqgħu bi preskrizzjoni bl-egħluq ta' sentejn:
(a) L-azzjonijiet tal-bennejja ta' bastimenti jew bċejjeċ oħra tal-baħar, u tal-kuntratturi ta' bini ieħor jew ta' xogħolijiet oħra ta' injam, ġebel, jew materjal ieħor, għall-opri maħdumin minnhom jew għall-materjali li jfornu.” (Emfazi tal-Qorti).*

Minn dak li r-riċerka il-Qorti, anke din il-parti tal-liġi qatt ma nbidlet minn meta daħlet fis-seħħ bl-Ordinanza VII tal-1868. Għalhekk ir-referenza għal darba oħra għall-injam fil-każ ta' bini ta' bastimenti. Il-Qorti pero' trid tara kif l-artikolu 544(c) tal-Kap 13 tal-liġijiet ta' Malta jista' jkun rikonċiljat ma' dak tal-Kodiċi fuq imsemmi inkwantu t-tnejn jirreferu għall-perjodu estintiv tal-azzjoni fejn si tratta il-bini ta' bastimenti. Dak tal-Kodiċi tal-Kummerċ it-terminu huwa perentorju u ta' żmien sentejn, dak tal-Kodiċi Ċivili huwa ta' preskrizzjoni ukoll għal żmien

sentejn, pero' mentri dak tal-Kodiċi Ċivili huwa preskrittiv, dak tal-Kodiċi tal-Kummerċ huwa perentorju, fattur li huwa determinanti ħafna.

Ma hemm ebda dubbju, li l-Kodiċi tal-Kummerċ huwa liġi speċjali li jirregola attivita' speċjali tal-kummerċ. Fid-dawl tal-prinċipji enunċjati fil-prolegomena tat-tifsir tal-liġi in ġenerali, abbażi tal-prinċipju *lex specialis derogat generalis*, il-Qorti hija tal-fehma, li għaċ-ċirkostanzi li għandha quddiemha din il-Qorti għandha tikkonsidra l-artikolu 544(c) tal-Kap 13 tal-liġijiet ta' Malta u mhux dak tal-Kodiċi Ċivili.

Il-Qorti tfakkar li kieku bejn id-disposizzjonijiet tal-liġi kien hemm qbil ma kienx ikun hemm problema. Imma kwantu għax-xorta tat-termini taż-żmien, fid-dawl ta' kif dedotta l-pretenzjoni odjerna, dawn huma fundament diversi. Huwa għalhekk li dawn il-Qrati jgħallmu, li jekk bejn liġi ġenerali u dik speċjali ma jkunx hemm qbil, tgħodd dik speċjali, b'ħarsien tal-assjoma li "lex specialis derogat generalis" (Ara **Sentenza tal-Qorti tal-Appell tat-2 ta' Lulju, 2019, l-Atti tal-Mandat ta' Sekwestru Eżekuttiv bin-numru 146/2019, fl-ismijiet: GLD Services Limited -vs-Atomos Limited.**

Għalhekk stabbilit li din il-Qorti ser tikkonsidra l-preskrizzjoni taħt l-artikolu 544 (c) tal-Kodiċi tal-Kummerċ, issa jmiss li jiġi kkunsidrat, jekk it-terminu ta' sentejn huwiex wieħed preskrittiv jew ta' dekadenza. Dan qed jingħad għaliex qiegħed isir l-argument, li bl-għotja tal-garanzija mogħtija mill-konvenut nomine jekk it-terminu huwa wieħed preskrittiv, kull żmien li laħaq għadda gie interrot.

Ir-risposta għal dan il-kweżit jagħti l-artikolu 541 tal-Kodiċi tal-kummerċ stess, li jiddisponi li *iz-żminijiet kollha stabbiliti b'dispożizzjoni ta' dan il-Kodiċi għall-eżerċizzju ta' azzjonijiet jew regressi li ġejjin minn atti kummerċjali, huma perentorji; u l-benefiċċju tar-restitutio in integrum bis-saħħa ta' titolu, motiv jew privileġġ li jkun, ma jgħoddx.* (Emfażi ta' din il-Qorti).

F'dan ir-rigward issir referenza għas-Sentenza **Prim'Awla tal-Qorti Ċivili tat-2 ta' Ottubru 2002 fl-ismijiet Anthony Sammut vs Joseph u Grace Peters** fejn insibu esposizzjoni ċara ta' distinzjoni bejn perijodi ta' preskrizzjoni u perijodi ta' dekadenza u fejn ġie stabbilit li l-Artikolu 541 tal-Kap. 13 ma jhalli ebda dubbju li l-leġislatur ried li ż-żminijiet kollha stipulati fil-Kodiċi tal-Kummerċ ikunu perentorji. Fl-imsemmija Sentenza ssir ukoll referenza għal Sentenza **tal-Qorti tal-Appell (sede inferjuri) tas-7 ta' Diċembru 1997 fl-ismijiet Joseph Petroni nomine -vs- Joseph Zahra'** fejn ġie osservat is-segwenti:-

"Għalhekk, għalkemm il-Kodiċi Kummerċjali, fl-Artikoli ta' wara l-art. 633 (541) isemmi 'preskrizzjoni' din, minhabba l-art. 633 (541) titqies preskrizzjoni perentorja li ma tistax tkun hlief dekadenza, altrimenti kif osservat anki l-ewwel Qorti, l-art. 633(541) jsir għal kollox inutili, u interpretazzjoni li twassal għas-superfluwita' għandha tigi evitata".

Din il-Qorti taqbel ma dan it-tagħlim. Isegwi għalhekk li jiġi eżaminat jekk il-forniment mertu ta' din il-Kawża jaqax taħt l-imsemmi artikolu. Jekk huwa l-każ allura tenut kont ta' meta saret il-fornitura sakemm saret il-kawża huwa manifestament ċar li l-eċċezzjoni għandha tintlaqa'.

Kif diġa' aċċennat, hija sfortuna li l-leġislatur, għal snin twal, qatt ma ħass il-bżonn biex jiċċara dan il-punt. Huwa minnu li dan l-artikolu huwa pjuttost arkajiku. Kif formulat, meta ġie fis-seħħ 'il fuq minn mija u ħamsin sena ilu, ma daqqa t'għajn ma jidhierx daqshekk ċar dwar jekk il-fornitura li tissemma', għandiex tkun waħda li trid tingħata kontemporanjament u b'konnessjoni mal-bini tal-bastiment jew jekk tirreferix għal kull fornituri li jsiru meta jsiru lill-bastiment.

Il-prinċipju interpretattiv ta' *ejusdem generis* iservi ta' għajjnuna f'dan il-każ. Dan il-prinċipju ġie spjegat li jfisser "*A canon of construction holding that when a general word or phrase follows a list of specifics, the general word or phrase will be interpreted to include only items of the same class as those listed.*" (**Black's Law dictionary, 9th Ed, Brian A Garner, Editor in Chief, page 594**).

Issa l-artikolu inkwistjoni jiddisponi "...*njam u ħwejjeġ oħra meħtieġa għall-bini, armar u forniment ta' bastiment*". (Emfażi tal-Qorti). Il-kelma forniment issegwi materjal maħsub għal bini tal-bastiment. Ma hemmx "jew" iżda "u" u b'dan il-Qorti tifhem, li l-liġi qed issemmi biss materjal meħtieġ għal bini.

Il-Qorti tfakkar ukoll, li l-kwistjoni tal-estinzjoni u dekadenzi ta' azzjonijiet għandu dejjem jingħata interpretazzjoni restrittiva, sabiex ma jiġux tronkati azzjonijiet kontra kull prinċipju ta' ġustizzja, b'parti ssoffri ingustament (Ara **Sentenza tal-25 ta' Ġunju, 2015 fl-ismijiet Semago Trading Company Limited -vs- The Stork Enterprises Company et. Tal-Prim'Awla Qorti Ċivili**).

Għalhekk għar-raġunijiet fuq imsemmija l-Qorti ser tkun qed tiċhad din l-eċċezzjoni.

Tajjeb li jingħad li din l-eċċezzjoni ma ngħatatx fis-Sentenza tal-Prim'Awla tal-10 ta' Mejju 2018 fl-ismijiet, ċitata mis-Socjeta' Attrici (Ara a' fol 36).

L-ammont mhux dovut

Mit-tieni eċċezzjoni ma hux ċar, jekk hux qiegħed jingħad li l-ammont mhux dovut għaliex tħallas jew għaliex il-konvenut nomine ma hux il-leġittimu kontradittur. Fin-nota ta' osservazzjonijiet tiegħu, il-konvenut nomine jgħid, li *“kien dejjem car li r-relazzjoni kuntrattwali tas-Socjeta' Attrici kienet wahda diretta ma' OW Bunker u qatt ma kien hemm ness kuntrattwali bejn il-partijiet f'din il-Kawza”* (Ara para 35 tan-nota). Għalhekk fid-dawl ta' din l-osservazzjoni, il-Qorti tasal biex tifhem, li dak li qiegħed verament jeċċepixxi l-konvenut nomine huwa, li ma hux il-leġittimu kontradittur. Huwa jgħid li obligat li jħallas lil OW Bunker Malta Ltd, għaliex skontu, ma' din kellu relazzjoni ġuridika u l-anqas ma' OW Bunkers Spain Sl (ara a' fol 81 para 6.). Jekk għandu raġun f'dan l-argument, allura għandu jiġi lliberat mill-osservanza tal-ġudizzju.

Il-Qorti tirrileva, li l-azzjoni hija stitwita bħala waħda *in personam* u mhux *in rem*. Il-bastiment ma hux parti fil-kawża. Sabiex ikun jista' jingħad li l-azzjoni hija waħda *in rem* iridu jissusistu s-segwenti elementi :-

“(a) kreditu li jaqa' taħt wieħed mill-irjus imfissrin f'xi waħda mill-liġijiet imħarsa bl-Ordinanza dwar it-Trasferiment tal-Gurisdizzjoni tal-Qorti tal-Viċi-ammiraljat

– illum sostitwit bl-Artikolu 742B tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta permezz ta' Att numru XIV tas-sena 2006;

(b) azzjoni mmexxija speċifikatament kontra l-bastiment;

(c) il-preżenza tal-bastiment fit-territorju li jaqa' fil-ġurisdizzjoni tal-Qorti; (Emfażi tal-Qorti).

u

(d) iż-żamma tal-bastiment fil-ġurisdizzjoni jew il-ħruġ ta' garanzija tajba biżżejjed biex kull sentenza li tista' tingħata kontra l-bastiment tista' tiġi eżegwita". (Ara **Prim'Awla tal-Qorti Ċivili tal-10 ta April 2003 fl-ismijiet Valfracht Roro Line Limited -vs- Dr. Louis Cassar Pullicino**).

Il-Qorti eżaminat ukoll li l-mod kif inhu konfezzjonat ir-rikors ġuramentat. Jidher ċar kemm mill-mod kif indirizzata u kif ukoll mill-premessi u t-talbiet, li l-azzjoni hija diretta kontra s-soċjeta` konvenuta u mhux kontra l-bastiment. Għalhekk huwa ċar li l-azzjoni ttentata ma hiex waħda *in rem* iżda *in personam*. Din hija waħda mid-differenzi, bejn dawn il-proċeduri u dawk li kellha quddiemha l-Qorti fis-Sentenza tal-10 ta' Mejju 2018 tant li hemm hekk ġie kkundannat il-bastiment, għaliex ġie stabbilit li l-azzjoni kienet waħda *in rem*.

Fl-aħħar nett, il-Qorti tħoss ukoll, li għandha tosserva li għalkemm bastiment huwa meqjus li għandu personalita` ġuridika ai fini ta' promozzjoni ta' azzjoni meta jkun jirrikorru l-elementi kollha fuq imsemmija, l-fini aħħari dejjem ikun, li

persuni fiżiċi ultimament iridu jiffaċċjaw, jekk mhux l-azzjoni fiha nnifisha, l-effetti tagħha fuq il-beni u patrimonju tagħhom.

F'dan ir-rigward huwa rilevanti li din il-Qorti tagħmel referenza għal dak li jgħid il-kompjant **Professor J.M Ganado f'artikolu intitolat 'Jurisdiction and Actions by Mortgagees'**: *"the majority of actions in rem are meant for the enforcement of obligations and according to the traditional classification of actions are in fact personal actions.....it is a proceeding against a res, the purport of the proceeding is largely perceived as a procedural device by which to coerce a res owner to enter an appearance to an action, as a means of providing security in respect of the claim advanced".* *Ikompli jispjega li l-azzjoni in rem ma hiex dirett kontra "... the wrongdoing of the ship personified as an offender, but was a means of bringing the owner of the ship to meet his personal liability by seizing his property."* (Ara **Id-dritt 1977 pg. 62**).

Fil-kawża li għandha quddiemha din il-Qorti l-azzjoni ma hiex diretta kontra l-bastiment (*in rem*) imma kontra is-Socjeta konvenuta qua propjetarja tal-bastiment (*in personam*). Din id-differenza fl-azzjoni hija importanti għal din il-Kawża.

Għalhekk stabbilita x-xorta ta' azzjoni esperita, jmiss li jiġi kkunsidrat, jekk is-Socjeta' LPG NEW Ship Co. S.A hiex il-leġittima kontradittriċi u jekk allura għandhiex twieġeb għat-talbiet tas-Socjeta' Attrici. Il-Qorti mill-ewwel tagħmel referenza għal dak li xehed Mark Cassar, direttur tas-Socjeta' Attrici, permezz ta' affidavit:

“...*jien li nixtieq niccara hija haga wahda biss. Ahna bhala Cassar Fuel Ltd, il-bunkers tajniehom direttament lill-bastiment in kwistjoni. Morna bil-vapuri taghna u tajniehom dirett hekk kif jista’ jigi konfermat mill-bunker delivery note (BDN) illi ga presentajna. Dawn jigu ttimbrati mill-bastiment innifsu fejn jew il-kaptan jew chief engineer tal-vapur stess jiffirma huwa stess biex juri illi rceview il-bunkers minghandna*”. (a’ fol 117). Fix-xhieda tiegħu jisħaq li ma jinteressaħx lil min ħallas “*ghaliex il-fuel ahna tajnieh u mhux lil I-OW Bunkers ta’ Spanja ta’ Malta*” (a’ fol 118).

Sarah Cassar, head of sales Department tas-Socjeta’ Attrici, fl-affidavit tagħha ukoll tgħid hekk:

“Prova li seħħet din il-konsenja hija *I-bunker delivery note* li kopja tagħha giet ippresentata fil-kawża u mmarkata bhala Dok A. Minn kif jidher dan id-dokument, din giet iffirmata mill-*barge master* u *chief engineer* tal-bastiment M/T GAZ ENERGY u ttimbrat bis-sigill tal-bastiment. F’din *il-bunker delivery note* l-firmatarji jkunu jikkonfermaw u qed jaqblu dwar il-kwantita’ u kwalita’ tal-konsenja suplita ...” (a’ fol 72).

Tul din il-kawża is-Socjeta’ Attrici saħqet partikularment fuq din *il-Bunker Delivery note*, għaliex skontha kienet din li ħolqot ir-relazzjoni ġuridika mal-konvenut nomine. Għalhekk irid jitqies x’tassew ifisser dan id-dokument fid-dawl tač-čirkostanzi u fatti li għandha quddiemha din il-Qorti. Għal dan l-iskop, qabel ma din il-Qorti tkompli teżamina l-provi tas-Socjeta’ Attrici, jkun utli li ssir referenza għall-passaġġ partikulari fix-xhieda ta’ Theodore Kotzabopoulos dwar

fatt li jixhed jista' jixhet dawl fuq il-kwistjoni legali bejn il-partijiet. Dan josserva dan li ġej:

*"I note that the Plaintiff has not attached to the Application a copy of the O.W. Bunker **Purchase Order Confirmation no: 99-18300** issued by O.W Bunker Spain SL in favour of Cassar Fuel Ltd. It appears that the Plaintiff is not willing to disclose to the Court full details of how the bunkers supplied to the M/T GAZ ENERGY were ordered and the fact that such order was placed by O.W Bunker Spain SL. For their own account and that this arrangement was accepted by the Plaintiff"* (Ara para 31 tal-Affidavit ta' Theodore Kotzabpoulos a' fol 362 u 363 u emfaži tal-Qorti).

Il-Qorti eżaminat sewwa r-rikors ġuramentat u jemerġi li għalkemm ir-rikors ġuramentat huwa dirett kontra s-Socjeta' konvenuta, d-darba li tissemma' O.W. Bunkers Spain S.L. hija fi premessa numru 7. Is-Socjeta' Attrici ssostni, li s-Socjeta' konvenuta kienet qed toqgħod lura mill-ħlas, għaliex qed tibza' li O.W Bunkers kienet fi stat ta' falliment, kif fil-fatt anke jirriżulta mill-provi mressqa. Is-Socjeta' Konvenuta fil-fatt issostni li jekk tħallas lis-Socjeta' Attrici ser ikollha tħallas darbtejn għall-konsenja ta' żejt mertu tal-kawża.

Il-Qorti komplet teżamina x-xhieda tas-Socjeta' Attrici. Jibda biex jingħad, li l-mod kif jinxtraw il-bunkers taż-żejt ħafna drabi jkun hemm katina ta' persuni involuti. F'termini ġenerali, jkun hemm supplier, bħal ma hi s-Socjeta' Attrici, l-Buyer, bħal ma hija O.W Bunker, li jixtri ż-żejt mingħand is-supplier u li dan ta' l-aħħar jerga' jbiegħ lill-bastiment u/jew lis-sidien tiegħu, bħal ma hija ma huwa

il-konvenut nomine. Gieli ukoll jkun hemm persuna oħra nvoluta sakemm il-bunker jiġi fornut lill-bastiment u xi ħadd li jkun fuqu, fl-interess tal-bastiment u/jew sidien jirrilaxxja *Bunker delivery note* (BDN). F'ċertu istanzi din tista' tkun il-baži tal-kuntratt ta' forniment. Dan jiġri meta l-fornitura ssir dirett lill-bastiment u ma jkunx hemm l-interventi ntermedjarji fix-xiri. Meta il-fornitura ma tkunx inxtrat direttament mill-bastiment jew il-propjetarju din iservi biss bħal prova tal-fornitura tal-bunker.

F'dan l-istadju jkun opportun li ssir referenza għall-osservazzjoni partikulari li għamlet il-Qorti fis-Sentenza kontinwament ċitata mill-partijiet **tal-Prim'Awla tal-10 ta' Mejju, 2018 fl-ismijiet Cassar Fuel Ltd. (C 28453) vs. Il-Bastiment bl-isem Princessa Guasimara et:**

“Hija proprju din il-bunker delivery note li ħolqot relazzjoni ġuridika bejn il-bastiment konvenut li ordna l-fuel oil permezz tas-sidien tal-istess bastiment, is-sidien tal-bastiment konvenut u s-soċjetà attriċi, stante li l-konsenja tal-fuel oil ġiet aċċettata mill-bastiment konvenut soġġetta għat-termini u l-kundizzjonijiet tal-bejgħ li jstipulaw li fl-aħħar mill-aħħar r-responsabbiltà għall-ħlas tal-konsenja hija tal-bastiment konvenut.

Il-Qorti tirrileva li l-kawża odjerna mhijiex dwar dejn li ġie nkors fl-interess tal-bastiment meta s-sidien ma kellhomx f'idejhom il-bastiment. Dan lanqas mhuwa każ fejn saru żewġ konsenji paralleli u doppji. Inizjalment ir-relazzjoni ġuridika ta' sid il-bastiment tassew li kienet mas-soċjetà msejħa fil-kawża u s-sottokuntrattazzjoni li s-soċjetà msejħa fil-kawża għamlet mas-soċjetà

konvenuta li xtrat il-fuel oil mingħand is-soċjetà attriċi, inizjalment ma ħoloq ebda relazzjoni ġuridika ma' sid il-bastiment. Però hekk kif saret il-konsenja tal-fuel oil lill-bastiment konvenut mill-añħar sottokuntrattur, is-soċjetà attriċi, u giet iffirmata l-bunker delivery note u giet aċċettata r-responsabbiltà għall-ħlas flimkien mal-bunkerer (is-soċjetà konvenuta), inħolqot ir-relazzjoni ġuridika bejn is-soċjetà attriċi u l-bastiment konvenut u sid il-bastiment, liema relazzjoni ġuridika taqħti lok għall-azzjoni in rem. Għaldaqstant is-somma pretiża mis-soċjetà attriċi hija dovuta in rem mill-bastiment konvenut." (Emfażi tal-Qorti).

Kif diġa' gie rilevat aktar 'l fuq, il-Kawża li għandha quddiemha ma hiex *in rem* iżda *in personam*, għaliex ma hiex diretta kontra l-bastiment iżda kontra l-propjetarju u ċioe' l-konvenut nomine. Għalhekk ix-xhieda ta' Sarah Cassar u dokument li presentat fis-seduta tat-13 ta' Lulju 2020 mill-imsemmija xhud, jakkwistaw importanza dwar il-kwistjoni legali fil-Kawża. Dan huwa l-istess dokument li Theodore Kotzabopoulos jsemmi fix-xhieda tiegħu, li diġa' saret referenza għaliha aktar 'l fuq. F'din is-seduta tirriżulta din ix-xhieda:

“Dr. Damien Degiorgio: *Sinjura Cassar jien fis-seduta li ghaddiet kont tlabtek biex tippresenta l-purchase confirmation order.*

Xhud: *Gibtu*

Dr. Matthew Brincat: *Se tippresenta tal-4 Vapuri ta.*

Xhud: *Nista' sakemm nahdem fuqha imbagħad nippresentha.*

Dr.Damien Degiorgio: *Xtaqt narah jekk joghgbok. Dan id-dokument jinhtieg a bazi ta' kuntratt esistenti, kif a bazi ta' xhiex ?*

Xhud : *Dan johrog, jibghatu r-requirement tagghom, li jkollom bzonn il-vapur, jien naghtihom prezz, u kif nikkonkludu li jkun verbali generalment ahna nibghatu. Huma jibghatu purchase order. Huma jibghatu tagghom, u ahna nibghatu taghna li ahna ikkonfermajna d-deal.....” (Ara fol 184 u 185).*

Din ix-xhud tkompli tixhed hekk:

“Dr. Damien Degiorgio: *U inti din lil min, din il-purchase order lil min tibghatha?*

Xhud: *Jien nibghatha I-OW, f'dak il-kaz ghamilt id-deal mieghu li ukoll jghid bli sar ahna nghidu lil olo-master, I-owner u c-charter tal-vapur.*

Dr. Damien Degiorgio: *Ok. Imma inti din lil-OW bghattha.*

Xhud: *Ezatt.*

Qorti: *Lil min bghattha?*

Xhud: *Lil-OW Bunker. L-Agent ta' li ghamilt id-deal magghom.” (A' fol 185 tergu u 186).*

Mid-dokument esebit mix-xhud datat 22 ta' Ottubru 2014, jirrizulta li O.W Bunker Switzerland And jointly and severally Owners / Managing Owners / operations / Managers/ Disponant Owners /Charterers / Master and vessel in Rem. L-account huwa ta' O.W Bunker Switzerland u d-data tal-forniment kellha

tkun 25-28 ta' Ottubru 2014. Din id-data taqbel ma dik ta' meta saret il-fornitura mertu ta' dawn il-proċeduri (Ara a' fol 197).

B'ittra responsiva ta' O.W Bunker li ġgħib l-istess data, fejn ma ħadd mill-persuni l-oħrajn ma jissemma', ġiet ikkonfermata l-ordni. Din hija l-istess waħda li jsemmi x-xhud Kotzabopoulos aktar 'l fuq li hija "Purchase order no: **99-18300**". Minn hemm 'l quddiem kien hemm katina ta' intermedjarji, fosthom kienet tinkludi lil Dimar Ltd deskritta bħala *physical supplier*.

Fid-dawl ta' dan kollu jrid jiġi stabbilit jekk id-delivery il-Bunker Delivery note bin-numru 021 238, riċevuta miċ-chief engineer tammontax għal rabta kuntrattwali ta' xiri da parti tal-konvenut nomine direttament mingħand is-Socjeta' Attriċi. Fi ftit kliem, jekk l-imsemmi chief engineer kienx qiegħed jorbot kuntrattwalment lill-konvenut nomine. Biex il-Qorti tkun tista' tagħmel apprezzament legali pjuttost panoramiku dwar min jista' jorbot lill-propjetarju għall-ħlas ta' fornituri, l-Qorti jeħtiġielha li teżamina bosta provvedimenti tal-liġi.

Fost oħrajn ai fini ta' arrest ta' bastiment, il-persuni li jirrapresentaw il-persuni responsabbli huma *il-kaptan jew persuna oħra li tkun responsabbli għal dak il-vapur jew bastiment, jew l-aġent ta' dak il-vapur jew bastiment* (Ara artikolu 856(3) tal-kap 12 tal-liġijiet ta' Malta). Ai fini ta' artikolu 12(5) tal-Kap 234 tal-liġijiet ta' Malta huwa il-kaptan tal-bastiment, jew jekk dan ikun assenti minn dawn il-gzejjer, lill-aġent lokali maħtur għall-bastiment mis-sidien jew l-aġenti tagħhom, jew fin-nuqqas ta' dawk l-aġenti lokali fuq kuratur maħtur mill-Qorti biex jirrapresenta lid-debitur u lill-bastiment, u tifsira ta' kaptan ai fini L.S 499.23

tfisser il-Kaptan jew persuna oħra barra l-bdot jew l-għassies, li jkollha l-kmand, kariga jew ġestjoni ta' bastiment f'dak il-waqt. F'kap 352 tal-liġijiet ta' Malta *"kaptan" tfisser, meta wżata dwar xi bastiment, il-persuna li jkollha l-kmand tal-bastiment jew tkun inkarigata minnu għal dak iż-żmien, iżda ma tinkludix bdot.* Ai fini L.S 499.12 dwar BASTIMENTI TA' TAGĦBIJIET PERIKOLUŻI, TERMINALS U FAĊILITAJIET MARITTIMI U BUNKERING "aġent" tfisser persuna mogħtija l-inkarigu jew awtorizzata twassal informazzjoni f'isem is-sid tal-bastiment" u l-kelma "sid" tfisser sid, sid disponenti, charterer li lilu l-bastiment ikun ġie demised, managing operator jew Kaptan ta' bastiment jew sid tat-tagħbija tiegħu u kull aġent li jkun jaġixxi f'isem dawk l-entijiet.

Il-Qorti ħasset li kellha tagħmel dan l-eżami tal-liġi biex tiskopri, jekk chief engineer ta' bastiment jistax ex lege jitqies li jirrapresenta lill-propjetarju tal-bastiment. Waslet għal konklużjoni li le. Għalhekk biex ikun speċifikament awtorizzat li jagħmel operazzjoni b'hal dik li jixtri ż-żejt, irid ikun appositament awtorizzat. Dan qiegħed jingħad b'aktar qawwa, fil-każ li l-azzjoni esperita ma tkunx in personam. Il-Qorti tfakkar li din il-kawża hija indirizzata konta is-sid.

Kwantu għat-terms and conditions li qiegħed jingħad li ngħataw liċ-chief engineer, dawn ma jirriżultawx li ngħatawlu kontestwalment mad-dokument esebit b'hal BDN (a' fol 5). Kull ma jgħid dan id-dokument hu li *"All deliveries are subject to CASSAR FUEL LIMITED GENERAL TERMS & CONDITIONS OF SALE"*. Iżda ma jgħidx li fil-fatt qiegħdin jingħataw kontestwalment. Iżda anke li kien hekk, la darba ċ-chief engineer, la ex lege u lanqas ma kien

awtorizzat mill-propjetarji jixtri direttament mingħand is-Socjeta' Attrici, xorta waħda ma kienx jinħoloq vinkolu kuntrattwali bejn il-partijiet. Biex dan isir hemm ħtieġa li dokument bħal dan jiġi ffirmat u aċċettat. L-ċ-chief engineer ma għandux dak li l-liġi ingliża issejjaħ *ostentatious representation*, bħal ma għandu per eżempju Ministru biex jirrapresenta lill-Istat jew Managing Director lill-kumpanija.

Kif diġa' rilevat, anke is-Sentenza citata tagħmel din l-osservazzjoni f'dan ir-rigward:

“kif saret il-konsenja tal-fuel oil lill-bastiment konvenut mill-añħar sottokuntrattur, is-socjetà attrici, u ġiet iffirmata l-bunker delivery note u ġiet aċċettata r-responsabbilità għall-ñlas flimkien mal-bunkerer (is-socjetà konvenuta), inħolqot ir-relazzjoni ġuridika bejn is-socjetà attrici u l-bastiment konvenut u sid il-bastiment, liema relazzjoni ġuridika tagħti lok għall-azzjoni in rem. Għaldaqstant is-somma pretiża mis-socjetà attrici hija dovuta in rem mill-bastiment konvenut

lżda s-socjetà attrici għal xi raġuni naqset li tippreżenta kopja tal-imsemmi dokument iffirmat mis-socjetà konvenuta u għaldaqstant m'hemm l-ebda prova in atti li seħħet kontrattazzjoni mas-socjetà konvenuta fejn din aċċettat r-responsabbilità għall-ñlas tal-merkanzija. (Emfażi tal-Qorti).

Dwar il-fatt li ċ-chief engineer aċċetta id-Delivery note huwa utli ħafna dak li jixhed H.J Shepherd prodott mis-socjeta' konvenuta nomine:

“I understand that Cassar also contend that the bunker supply contract was entered into LPG NEW ship with Cassar Fuel Ltd upon the Chief Engineer signing the BDN which recorded the delivery of the quantity of bunkers received by the vessel, such BDN being signed after delivery of the bunkers has taken place. Based on my 33 years of experience working as a maritime lawyer, I believe it is inherently improbable that the chief engineer of a large merchant vessel would have authority to enter into a bunker supply contract. A chief engineer of a large merchant vessel is most unlikely to have the authority to negotiate or agree marine fuel prices, delivery charges, credit period and other terms of a bunker supply contract, In my experience, where a large merchant vessel is involved, such matters are always handled by shire personnel at the office of the vessel’s mangers or time charterers.... To my knowledge a bunker delivery note is a document that, pursuant to the MARPOL international regulations, a bunker supplier is required to issue and the vessel is required to countersign after the bunkers have been delivered aboard the vessel. This is most unlikely time for the parties to be entered a bunker supply contract...” (Ara a’ fol 205).

Hija rilevanti ħafna r-referenza għal Marpol international regulations. Dawn jiddisponu li *“The bunker delivery note shall include a declaration signed and certified by the fuel oil supplier's representative that the fuel oil supplied is in conformity with regulation 18.3 of MARPOL Annex VI and that the sulphur content of the fuel oil supplied does not exceed:....”*.

Huwa sinjifikanti li dawn ir-regolamenti jirreferu għas-supplier's representative u ma jagħmlux referenza għal min irid jaċċetthom għall-bastiment, propju għaliex mhux wisq importanti min jiffirma li qed jaċċetthom. Għaliex ai fini ta' min jaċċetthom hija kwistjoni formali ta' rikonoxximent li l-merkanzija giet riċevuta. Dan il-fatt għandu rabta mal-BDN rilaxxjat u li allura jagħti aktar affidabbilita' li-xhieda ta' dan ix-xhud tant li anke dan jindika li kien qiegħed jinħareġ b'konformita' "*with the Regulations 14(1) or (4)(a) and regulations 18(1) of Annex of Marpol 73/78.*"

Ġie mgħallem li "b' relazzjoni ġuridika wieħed neċessarjament jifhem dak l-att jew pluralita' ta' atti konnessi li jimmiraw għall-produzzjoni ta' effetti ġuridiku fl-ambitu tad-drittijiet bejn żewġ soġġetti jew aktar. Tali att jew atti huma, imbagħad, ravviżabbli minn manifestazzjoni ta' volonta', ossija ta' dik l-imġieba li in bażi għaċ-ċirkustanzi li fiha javvera t-traffiku ġuridiku twassal fid-destinatarju t-tifsira li l-parti trid tipproduċi l-konsegwenzi ġuridici predetti" (Ara **Sentenza fl-ismijiet Burmarrad Commercials Ltd -vs-Desmond Mizzi et'**, tat-28 ta' Frar, 2007).

Il-Qorti, għalhekk, wara li rat id-dokumenti kollha u l-prassi kummerċjali fil-katina ta' agenti li normalment jkunu involuti fix-xiri kumpless ta' żejt, li jeħtieġ negozjati pre kuntrattwali bejn nies tekniċi fil-materja, issibha inverosimili għall-aħħar, li ix-xiri taż-żejt sar biss bis-saħħa ta' BDN. Dan id-dokument huwa biss prova ta' aċċettazzjoni tal-oġġett mixtri, f'dan il-każ xiri ta' bunkering wara li l-kuntratt tax-xiri kien diġa' kien konkluz bejn is-Socjeta' Attrici u O.W Bunker Spain S.L. kif

jindikaw id-dokumenti fuq imsemmija. Imkien ma jirriżulta li kien hemm xi konnessjoni kuntrattwali bejn il-partijiet fil-Kawża, ħlief li l-konvenut nomine kien irċieva tal-merkanzija bħala l-aħħar ħolqa fil-katina ta' relazzjonijiet kuntrattwali.

Il-Qorti tissuspetta, li s-Socjeta' Attrici kienet konsapevoli dwar dan pero', bħas-Socjeta' konvenuta, kellha biżgħa, li mhux ser tirkupra l-prezz tal-merkanzija mingħand OW Bunkers peress li din is-Socjeta' kienet fi stat ta' falliment. Dak li qalet fil-konfront tal-konvenut nomine fir-rikors ġuramentat f'dan ir-rigward kien fil-fatt sentiment li kellha hi ukoll. Ir-riskju tal-falliment tad-debitur u li allura ma jsirx il-ħlas, dejjem huwa presenti fid-dinja tan-negozju.

Fl-aħħar nett, is-Socjeta' rikorrenti bħal donnha targumenta, li l-fatt li s-Socjeta' konvenuta ħarġet il-garanzija bankarja tramite l-Bank Of Valletta' favur tas-Socjeta' Attrici, dan ifisser li b'hekk assumiet ir-responsabbilita' tal-ħlas (ara premessa 6 tar-rikors ġuramentat). Il-konvenut nomine jgħid li dan għamlu mingħajr preġudizzju. Għalkemm li dan minn imkien ma jirriżulta, minn naħa l-oħra, hemm konsiderazzjonijiet oħra li jridu jsiru.

Qabel xejn il-garanzija ħarġet biex il-bastiment jinħeles mill-arrest. Il-propjetarju kellu interess li jkun hemm dan il-ħelsien, kemm għaliex t-termini taż-żmien fi ħwejjeġ marrittimi għandu valur pekunjarju kbir b'konsegwenzi ta' danni kbar u kif ukoll, għaliex il-konvenut nomine dejjem għandu l-obbligu li jimminimizza d-danni u dan fl-interess tas-Socjeta' Attrici, f'każ li jirriżulta li ma għandiex raġun b'mod partikulari, jekk tkun ħarrket ħażin.

Trid tinżamm distinzjoni bejn atti kkommessi waqt Kawża u dawk magħmula fil-mori ta' mandati kawtelatorji li jinħarġu sitwazzjonijiet impellabbli, anke jekk dak li jkun fil-mertu ma għandux tort jew responsabbilita', biex jeħles lilu nnifsu mill-effetti gravi u pesanti li jgħibu magħhom il-mandati kawtelatorji. Meta persuna milquta minn mandat, twettaq atti proċedurali biex teħles mill-effetti negattivi li dan iġib fuqha, ma jfissirx b'daqshekk, li din tkun qed tirrikonoxxi li għandha xi xorta ta' relazzjoni ġuridika fir-rigward ta' xi obligazzjoni li fil-bidu tal-ħolqien tagħha hija ma kinitx parti għaliha.

Decide

Għaldaqstant għar-raġunijiet fuq imsemmija din il-Qorti qiegħda taqta' u tiddeċiedi l-Kawża bil-mod segwenti:

Tiċhad l-ewwel eċċezzjoni tal-konvenut nomine.

Tilqa' it-tieni eċċezzjoni u tilliberaħ mill-osservanza tal-ġudizzju.

Spejjeż tal-Kawża a' karigu tas-Socjeta' Attrici.

Imħallef Toni Abela

Deputat Registratur